

Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore Januar-Oktobar 2013. godine

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore za period januar-oktobar 2013. god. prema preliminarnim podacima iznosila je 1 802,6 mil.eura što ukazuje na pad od 2,4% u odnosu na isti period prethodne godine.

Izvezeno je robe u vrijednosti od 309,5 mil.eura, što je više za 2,5% u odnosu na isti period prethodne godine, **a uvezeno** za 1 493 mil. eura, što je manje za 3,3% u odnosu na isti period prethodne godine.

Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 20,7% i veća je u odnosu na pokrivenost u istom periodu prethodne godine, kada je iznosila 19,6% .

U strukturi izvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni **Mineralna goriva i maziva-** sektor 3, u iznosu od 92,9 mil. eura (koju čine: Električna energija u iznosu od 82 mil.eura i Nafta i naftni derivati u iznosu 9,9 mil. eura).

U strukturi uvoza prema klasifikaciji SMTK (Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) najviše su zastupljeni proizvodi sektora 0 – Hrana i žive životinje u iznosu od 306,8 mil. eura (koji čine: Meso i prerade mesa u iznosu od 72,8 mil. eura i Žitarice i proizvodi od žitarica u iznosu od 46,3 mil. eura).

U izvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bilu su: Srbija (110,7 mil. eura), Republika Hrvatska (48,2 mil. eura), Slovenija (32,3 mil. eura).

U uvozu, glavni spoljnotrgovinski partneri, pojedinačno, bili su: Srbija (426,6 mil. eura), Grčka (125,8 mil. eura) i Kina (123,7 mil. eura). Spoljnotrgovinska razmjena bila je najveća sa potpisnicama CEFTA sporazuma i Evropskom unijom.

Grafik 1. Spoljnotrgovinska razmjena Crne Gore u mil. EUR

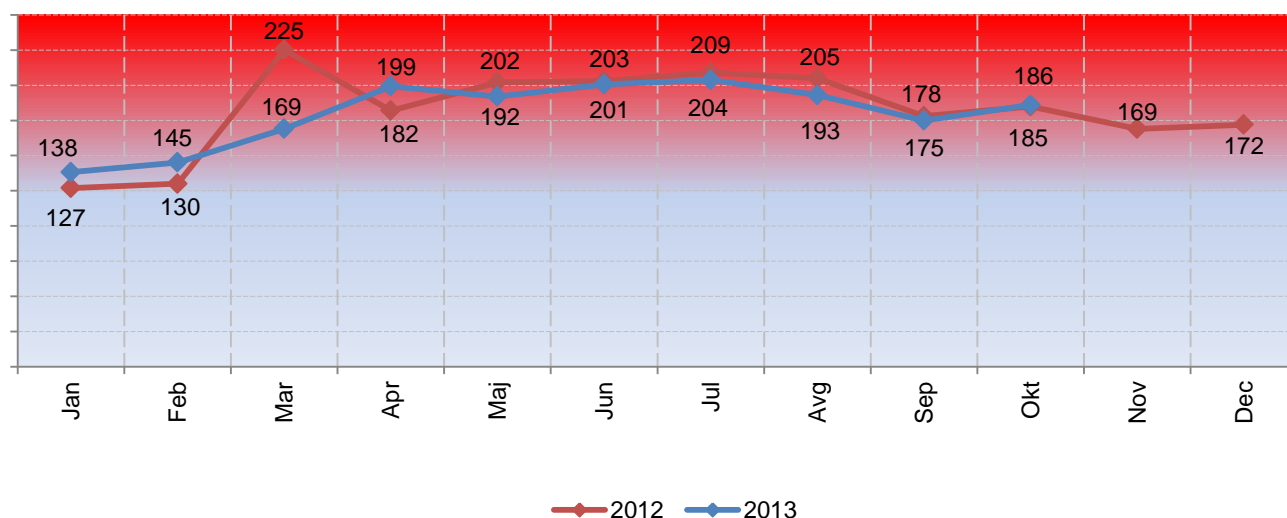

Tabela 1. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore od 2008. godine do oktobra 2013. godine

u hilj. EUR

PERIOD	UVOZ	IZVOZ	TRGOVINSKI BILANS
2008	2 529 741	416 165	-2 113 576
2009	1 654 170	277 011	-1 377 159
2010	1 657 329	330 367	-1 326 963
2011			
Januar	85 414	37 466	-47 948
Februar	117 803	31 708	-86 096
Mart	149 762	42 032	-107 730
April	145 845	35 787	-110 058
Maj	159 530	33 502	-126 028
Jun	184 974	32 973	-152 001
Jul	175 859	33 999	-141 861
Avgust	172 498	42 007	-130 491
Septembar	173 055	42 381	-130 675
Oktobar	151 577	48 328	-103 249
Novembar	143 562	37 882	-105 680
Decembar	163 457	36 317	-127 140
2012			
Januar	99 919	27 473	-72 446
Februar	106 537	23 911	-82 626
Mart	191 452	33 380	-158 072
April	150 965	31 239	-119 726
Maj	167 739	34 502	-133 237
Jun	170 814	31 929	-138 885
Jul	177 612	31 294	-146 318
Avgust	173 384	31 774	-141 610
Septembar	147 702	30 122	-117 580
Oktobar	158 644	26 476	-132 168
Novembar	136 601	32 350	-104 251
Decembar	139 480	32 444	-107 036
2013			
Januar	110 222	27 983	-82 238
Februar	113 945	31 256	-82 688
Mart	138 744	29 949	-108 796
April	162 361	36 931	-125 430
Maj	152 310	39 399	-112 911
Jun	170 368	30 395	-139 973
Jul	172 563	31 728	-140 835
Avgust	164 830	28 418	-136 412
Septembar	146 473	28 941	-117 531
Oktobar	161 221	24 515	-136 705

Tabela 2. Uvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	2 529 741	2 214 291	4 180	87 041	223 934	295
2009	1 654 170	1 450 892	2 708	56 159	143 926	485
2010	1 657 329	1 448 409	4 541	53 873	149 908	598
2011						
Januar	85 414	74 132	159	2 824	8 293	6
Februar	117 803	102 678	269	3 731	11 124	1
Mart	149 762	129 079	228	3 742	16 607	106
April	145 845	126 913	1 921	3 127	13 864	20
Maj	159 530	140 087	1 515	3 888	13 943	97
Jun	184 974	157 584	7 966	4 451	14 953	20
Jul	175 859	157 890	358	4 353	13 212	46
Avgust	172 498	152 431	360	5 188	14 500	19
Septembar	173 055	151 113	253	4 201	17 463	24
Oktobar	151 577	133 216	233	3 656	14 432	40
Novembar	143 562	123 106	285	5 449	14 712	10
Decembar	163 457	144 219	287	5 932	12 985	33
2012						
Januar	99 919	88 115	199	3 823	7 761	21
Februar	106 537	92 541	185	3 462	10 328	21
Mart	191 452	147 445	280	5 935	37 762	30
April	150 965	132 537	320	2 949	15 143	17
Maj	167 739	148 930	247	4 034	14 468	59
Jun	170 814	152 038	438	2 976	15 326	36
Jul	177 612	158 976	381	3 538	14 673	45
Avgust	173 384	154 286	372	3 685	14 939	102
Septembar	147 702	128 329	394	3 398	15 471	110
Oktobar	158 644	139 642	288	3 154	15 549	11
November	136 601	118 568	246	2 913	14 830	45
Decembar	139 480	122 993	500	2 856	13 105	26
2013						
Januar	110 222	77 226	350	2 068	30 542	35
Februar	113 945	97 974	249	2 611	13 090	21
Mart	138 744	120 310	319	3 028	15 066	21
April	162 361	141 395	436	3 606	16 698	227
Maj	152 310	133 360	550	2 997	15 366	36
Jun	170 368	149 537	872	3 373	16 553	32
Jul	172 563	152 845	526	3 489	15 649	54
Avgust	164 830	144 370	577	4 782	15 063	39
Septembar	146 473	124 941	555	3 473	17 457	47
Oktobar	161 221	140 354	431	3 911	16 515	11

Tabela 3. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	100	87	0	3	9	0
2009	100	88	0	3	9	0
2010	100	87	0	3	9	0
2011	100	87	1	3	9	0
2012	100	87	0	2	10	0

Tabela 4. Izvoz Crne Gore po kontinentima

u hilj.EUR

Period	Svijet	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	416 165	412 042	1 116	1 099	1 902	7
2009	277 011	265 753	958	7 559	2 741	0
2010	330 367	325 210	792	617	3 574	173
2011						
Januar	37 466	37 214	55	38	148	11
Februar	31 708	31 196	0	47	457	8
Mart	42 032	41 842	83	35	65	7
April	35 787	35 650	62	52	7	16
Maj	33 502	33 231	0	63	208	0
Jun	32 973	32 446	207	25	278	17
Jul	33 999	33 886	5	81	12	15
Avgust	42 007	41 419	5	107	454	24
Septembar	42 381	41 904	2	29	445	0
Oktober	48 328	39 403	8 414	113	386	12
Novembar	37 882	37 131	568	29	153	0
Decembar	36 317	35 167	628	177	345	0
2012						
Januar	27 473	27 280	0	83	97	13
Februar	23 911	23 713	117	1	81	0
Mart	33 380	33 075	1	40	264	0
April	31 239	30 795	6	173	265	0
Maj	34 502	33 324	3	85	1 080	10
Jun	31 929	30 705	9	81	1 134	0
Jul	31 294	30 721	7	414	153	0
Avgust	31 774	30 942	254	91	473	14
Septembar	30 122	29 590	5	23	505	0
Oktober	26 476	25 579	507	20	370	0
Novembar	32 350	30 099	597	177	1 466	10
Decembar	32 444	30 943	576	104	820	0
2013						
Januar	27 983	27 069	610	186	110	9
Februar	31 256	30 237	579	33	393	14
Mart	29 949	27 520	1 197	31	1 201	0
April	36 931	36 003	625	57	234	14
Maj	39 399	38 477	438	151	333	0
Jun	30 395	29 888	227	52	229	0
Jul	31 728	30 139	443	186	960	0
Avgust	28 418	27 807	403	13	136	59
Septembar	28 941	28 253	296	151	241	0
Oktober	24 515	23 678	490	38	296	15

Tabela 5. Učešće spoljnotrgovinskog prometa po kontinentima u %

Godina	SVIJET	Evropa	Afrika	Amerika	Azija	Okeanija i Polarni region
2008	100	99	0	0	0	0
2009	100	96	0	3	1	0
2010	100	98	0	0	1	0
2011	100	97	2	0	1	0
2012	100	97	1	0	2	0

Tabela 6. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore po kontinentima i odabranim zemljama za period januar-oktoabar 2012/2013

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS	
	Jan-Okt 2012		Jan-Okt 2013		Jan-Okt 2012		Jan-Okt 2013		Jan-Okt 2012	Jan-Okt 2013
	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	100	302 102	100	309 516	100	1 544 769	100	1 493 036	-1 242 667	-1 183 520
Evropa	98	295 723	97	299 070	87	1 342 840	86	1 282 311	-1 047 117	-983 241
EU-28¹	55	165 145	43	133 429	44	684 443	44	655 524	-519 298	-522 094
Cefta²	37	113 098	49	151 165	39	598 039	39	578 701	-484 941	-427 535
Afrika	0	909	2	5 306	0	3 106	0	4 867	-2 197	439
Azija	1	4 422	1	4 132	10	161 421	12	171 999	-156 999	-167 866
Amerika	0	1 011	0	897	2	36 952	2	33 337	-35 941	-32 440
Okeanija	0	37	0	111	0	450	0	523	-413	-412
SAD	0	765	0	667	1	11 323	1	12 662	-10 558	-11 995
Kina	1	2 627	1	2 078	7	112 269	8	123 659	-109 642	-121 581
Rusija	2	5 432	1	4 128	1	10 819	0	3 026	-5 387	1 102
Švajcarska	1	1 649	1	2 256	1	20 214	1	10 962	-18 565	-8 706
Japan	0	1 075	0	1 499	1	12 955	1	13 481	-11 880	-11 982
Turska	3	8 368	2	7 199	2	24 179	2	27 759	-15 812	-20 560
Brazil	0	0	0	3	1	13 625	1	11 234	-13 625	-11 231

¹ Od 1 Jula 2013. godine, Republika Hrvatska je 28 članica EU.

² Albanija, Bosina i Hercegovina, Republika Makedonija, Republika Srbija i UMNİK Kosovo

Tabela 7. Spoljnotrgovinski promet po EU-28 zemljama i potpisnicama Cefta sporazuma

TRGOVINSKI PARTNERI	IZVOZ				UVOZ				TRGOVINSKI BILANS		
	%	u hilj.EUR			%	u hilj.EUR			u hilj.EUR		
		2012	2012 Jan-Okt	2013 Jan-Okt		2012	2012 Jan-Okt	2013 Jan-Okt	2012	2012 Jan-Okt	2013 Jan-Okt
SVIJET	100	366 896	302 102	309 516	100	1 820 850	1 544 769	1 493 036	-1 453 954	-1 242 667	-1 183 520
EU-28	52	189 004	165 145	133 429	44	809 886	684 443	655 524	-620 882	-519 298	-522 094
Austrija	1	4 219	2 805	3 602	2	32 676	27 160	26 801	-28 457	-24 355	-23 199
Belgija	0	176	158	555	0	8 840	7 069	7 512	-8 664	-6 911	-6 956
Bugarska	0	423	322	981	0	9 030	7 384	8 180	-8 607	-7 062	-7 199
Češka	1	2 691	905	4 265	1	18 397	16 507	9 871	-15 706	-15 602	-5 606
Danska	0	8	1	668	0	3 749	3 095	1 390	-3 741	-3 094	-722
Estonija	0	55	50	0	0	187	181	237	-132	-131	-237
Finska	0	1 229	781	0	0	1 212	880	1 121	17	-99	-1 121
Francuska	1	2 458	2 053	2 844	1	22 166	18 898	14 652	-19 708	-16 845	-11 808
Grčka	1	3 575	3 566	3 592	9	159 189	136 122	125 805	-155 614	-132 556	-122 212
Holandija	1	2 653	2 305	1 268	2	32 139	26 104	23 865	-29 485	-23 799	-22 597
Irska	0	1	0	2	0	2 559	2 225	1 679	-2 558	-2 225	-1 677
Italija	3	12 393	10 340	13 437	6	112 453	95 947	100 684	-100 060	-85 607	-87 247
Kipar	0	20	20	121	0	657	503	714	-637	-483	-593
Letonija	0	195	195	3	0	108	101	128	87	94	-125
Litvanija	0	195	195	0	0	107	83	192	88	112	-192
Luksemburg	0	85	85	33	0	215	213	28	-131	-128	5
Mađarska	5	18 058	16 789	1 116	1	18 797	15 432	16 884	-738	1 357	-15 768
Malta	0	108	108	298	0	11	4	14	97	105	285
Njemačka	4	14 381	13 606	12 317	6	115 665	96 272	96 188	-101 285	-82 666	-83 871
Poljska	1	4 406	3 811	3 500	1	13 053	10 586	13 733	-8 647	-6 775	-10 233
Portugalija	0	0	0	0	0	496	442	707	-496	-442	-707
Republika Hrvatska	23	83 544	73 827	48 233	6	110 436	93 780	81 831	-26 892	-19 953	-33 598
Rumunija	1	2 205	2 193	173	1	26 348	23 416	16 380	-24 143	-21 223	-16 207
Slovačka	0	314	156	103	0	4 715	3 977	4 352	-4 401	-3 821	-4 249
Slovenija	8	28 887	24 822	32 344	4	73 141	61 503	54 587	-44 255	-36 681	-22 243
Španija	0	28	24	127	1	21 837	18 253	30 814	-21 809	-18 229	-30 688
Švedska	1	2 137	1 874	1 236	0	3 610	3 027	7 480	-1 473	-1 153	-6 244
Vel.Britanija	1	4 560	4 155	2 610	1	18 091	15 281	9 696	-13 531	-11 126	-7 086
CEFTA	39	143 667	113 098	151 165	39	702 314	598 039	578 701	-558 647	-484 941	-427 535
Albanija	2	7 634	5 750	9 761	1	13 966	11 487	21 365	-6 333	-5 737	-11 604
BiH	7	27 413	21 415	13 487	7	123 225	102 867	105 851	-95 813	-81 451	-92 364
Moldavija	0	0	0	0	0	143	130	142	-143	-130	-142
Republika Makedonija	1	2 293	1 876	2 239	2	27 527	22 576	21 102	-25 235	-20 700	-18 863
Republika Srbija	23	83 360	64 990	110 680	29	532 886	457 370	426 563	-449 526	-392 380	-315 882
UMNIK Kosovo	6	22 968	19 066	14 998	0	4 565	3 608	3 677	18 403	15 457	11 321
Ostale zemlje	9	34 225	23 860	24 922	17	308 651	262 287	258 812	-274 426	-238 427	-233 890

Tabela 8. Spoljnotrgovinski promet Crne Gore sa EU-28, SAD-om, Japanom i Kinom

Period	EU-28		SAD		JAPAN		KINA	
	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%	Vrijednost u hilj.EUR	%
IZVOZ								
2009	142 951	52	7 407	3	12	0	95	0
2010	188 862	57	461	0	544	0	149	0
2011	273 351	60	610	0	1 132	0	748	0
2012								
Januar	18 571	68	83	0	97	0	0	0
Februar	14 074	59	1	0	0	0	12	0
Mart	17 401	52	17	0	149	0	103	0
April	19 815	63	173	1	74	0	9	0
Maj	20 374	59	13	0	234	1	846	2
Jun	16 303	51	73	0	143	0	927	3
Jul	16 308	52	368	1	148	0	0	0
Avgust	15 293	48	17	0	0	0	148	0
Septembar	14 438	48	0	0	96	0	391	1
Oktobar	12 569	47	20	0	135	1	190	1
Novembar	11 470	35	145	0	230	1	1 110	3
Decembar	12 389	38	38	0	661	2	65	0
2013								
Januar	12 540	45	186	1	0	0	72	0
Februar	16 451	53	33	0	161	1	0	0
Mart	13 017	43	28	0	105	0	1 082	4
April	14 172	38	49	0	218	1	0	0
Maj	16 188	41	138	0	236	1	30	0
Jun	9 945	33	2	0	219	1	0	0
Jul	13 236	42	104	0	180	1	762	2
Avgust	12 440	44	11	0	55	0	0	0
Septembar	13 765	48	80	0	168	1	52	0
Oktobar	11 675	48	37	0	157	1	80	0
UVOZ								
2009	701 508	42	17 604	1	19 685	1	90 343	5
2010	705 359	43	15 367	1	19 822	1	88 864	5
2011	807 146	44	13 959	1	19 650	1	103 080	6
2012								
Januar	46 578	47	678	1	886	1	4 829	5
Februar	48 159	45	688	1	1 171	1	6 596	6
Mart	76 018	40	1 166	1	1 403	1	31 511	16
April	65 963	44	1 238	1	1 247	1	9 650	6
Maj	80 202	48	1 291	1	1 500	1	9 335	6
Jun	75 648	44	1 658	1	1 394	1	10 537	6
Jul	79 846	45	1 407	1	1 419	1	9 880	6
Avgust	78 477	45	1 210	1	1 368	1	9 206	5
Septembar	61 477	42	750	1	1 051	1	10 475	7
Oktobar	72 075	45	1 237	1	1 517	1	10 249	6
Novembar	59 989	44	1 234	1	1 300	1	10 565	8
Decembar	65 454	47	1 156	1	1 278	1	7 780	6
2013								
Januar	41 527	38	683	1	1 101	1	27 468	25
Februar	51 527	45	1 187	1	1 176	1	9 083	8
Mart	63 201	46	1 368	1	1 262	1	9 811	7
April	72 356	45	1 482	1	1 742	1	11 074	7
Maj	66 908	44	954	1	1 510	1	10 162	7
Jun	76 756	45	1 111	1	1 381	1	11 609	7
Jul	76 127	44	1 309	1	1 454	1	10 792	6
Avgust	70 494	43	1 836	1	1 085	1	10 343	6
Septembar	66 481	45	1 099	1	1 335	1	12 017	8
Oktobar	70 146	44	1 633	1	1 434	1	11 299	7

Tabela 9. Podjela izvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Okt 2012	Jan-Okt 2013
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	330 367	100	454 381	100	366 896	100	302 102	309 516
0-9 TOTAL	330 367	100	454 381	100	366 896	100	302 102	309 516
0+1 Hrana, piće i duvan	45 039	14	50 662	11	53 195	14	38 885	39 922
2+4 Sirovine	46 000	14	65 626	14	59 399	16	47 987	48 557
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	10	62 957	14	50 463	14	37 749	92 906
5 Hemijski proizvodi	12 916	4	12 083	3	11 972	3	9 673	7 446
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	8	23 899	5	25 896	7	20 879	20 366
6+8 Ostali industrijski proizvodi	166 078	50	236 353	52	162 157	44	144 221	94 461
EU-28	188 862	57	273 351	60	189 004	52	165 145	133 429
0-9 TOTAL	188 862	57	273 351	60	189 004	52	165 145	133 429
0+1 Hrana, piće i duvan	6 176	2	6 771	1	5 742	2	4 476	4 836
2+4 Sirovine	18 683	6	27 763	6	22 789	6	20 095	17 138
3 Mineralna goriva i maziva	18 355	6	16 351	4	11 510	3	8 235	15 859
5 Hemijski proizvodi	826	0	671	0	1 147	0	810	1 060
7 Mašine i transportni uređaji	10 760	3	11 512	3	13 820	4	11 334	10 676
6+8 Ostali industrijski proizvodi	134 062	41	207 483	46	130 181	35	117 488	78 002
CEFTA	126 477	38	137 698	30	143 667	39	113 098	151 165
0-9 TOTAL	126 477	38	137 698	30	143 667	39	113 098	151 165
0+1 Hrana, piće i duvan	35 802	11	39 384	9	37 988	10	27 913	26 693
2+4 Sirovine	22 012	7	24 871	5	22 100	6	17 666	22 162
3 Mineralna goriva i maziva	13 192	4	34 939	8	37 031	10	28 293	76 382
5 Hemijski proizvodi	12 088	4	11 357	2	10 763	3	8 841	6 354
7 Mašine i transportni uređaji	13 276	4	9 337	2	6 259	2	5 121	6 687
6+8 Ostali industrijski proizvodi	30 107	9	17 810	4	29 526	8	25 264	12 887
SAD	461	0	610	0	948	0	765	667
0-9 TOTAL	461	0	610	0	948	0	765	667
0+1 Hrana, piće i duvan	284	0	457	0	216	0	154	458
2+4 Sirovine	3	0	11	0	0	0	0	25
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	26
7 Mašine i transportni uređaji	140	0	59	0	518	0	479	148
6+8 Ostali industrijski proizvodi	34	0	83	0	214	0	132	11
Japan	544	0	1 132	0	1 966	1	1 075	1 499
0-9 TOTAL	544	0	1 132	0	1 966	1	1 075	1 499
0+1 Hrana, piće i duvan	0	0	0	0	0	0	0	3
2+4 Sirovine	0	0	0	0	113	0	113	0
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Mašine i transportni uređaji	544	0	1 121	0	1 852	1	961	1 496
6+8 Ostali industrijski proizvodi	0	0	11	0	0	0	0	0
Kina	149	0	748	0	3 802	1	2 627	2 078
0-9 TOTAL	149	0	748	0	3 802	1	2 627	2 078
0+1 Hrana, piće i duvan	107	0	746	0	1 116	0	949	252
2+4 Sirovine	0	0	0	0	2 478	1	1 536	1 793
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Hemijski proizvodi	0	0	0	0	2	0	2	0
7 Mašine i transportni uređaji	11	0	2	0	141	0	141	33
6+8 Ostali industrijski proizvodi	31	0	0	0	65	0	0	0

Tabela 10. Podjela uvoza po proizvodima SMTK klasifikacije za EU, Ceftu, SAD, Japan i Kinu

SMTK KLASIFIKACIJA	2010		2011		2012		Jan-Okt 2012	Jan-Okt 2013
	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	%	u hilj.EUR	u hilj.EUR
SVIJET	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 544 769	1 493 036
0-9 TOTAL	1 657 329	100	1 823 337	100	1 820 850	100	1 544 769	1 493 036
0+1 Hrana, piće i duvan	388 139	23	417 706	23	421 669	23	355 096	362 954
2+4 Sirovine	82 811	5	99 263	5	76 431	4	66 711	53 287
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	13	330 590	18	334 356	18	293 123	216 065
5 Hemijski proizvodi	162 956	10	169 589	9	169 570	9	141 169	149 244
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	21	315 905	17	332 870	18	281 359	292 213
6+8 Ostali industrijski proizvodi	473 157	29	489 549	27	485 528	27	406 888	415 091
EU-28	705 359	43	807 146	44	809 886	44	684 443	655 524
0-9 TOTAL	705 359	43	807 146	44	809 886	44	684 443	655 524
0+1 Hrana, piće i duvan	113 186	7	131 315	7	142 690	8	118 678	125 311
2+4 Sirovine	9 131	1	11 200	1	10 011	1	8 724	8 457
3 Mineralna goriva i maziva	146 157	9	214 403	12	221 606	12	191 097	153 000
5 Hemijski proizvodi	68 954	4	85 113	5	81 922	4	67 622	70 000
7 Mašine i transportni uređaji	190 228	11	182 862	10	173 940	10	147 002	150 246
6+8 Ostali industrijski proizvodi	177 703	11	181 520	10	179 291	10	150 897	144 329
CEFTA	589 848	36	726 171	40	702 314	39	598 039	578 701
0-9 TOTAL	589 848	36	726 171	40	702 314	39	598 039	578 701
0+1 Hrana, piće i duvan	220 680	13	241 996	13	242 652	13	205 502	207 011
2+4 Sirovine	67 941	4	79 590	4	60 472	3	52 372	42 945
3 Mineralna goriva i maziva	35 531	2	105 403	6	92 903	5	85 065	56 752
5 Hemijski proizvodi	52 666	3	65 973	4	66 850	4	56 497	63 548
7 Mašine i transportni uređaji	30 586	2	35 753	2	40 451	2	33 995	35 285
6+8 Ostali industrijski proizvodi	182 444	11	197 454	11	198 985	11	164 608	173 160
SAD	15 367	1	13 959	1	13 712	1	11 323	12 662
0-9 TOTAL	15 367	1	13 959	1	13 712	1	11 323	12 662
0+1 Hrana, piće i duvan	875	0	890	0	1 128	0	923	1 066
2+4 Sirovine	206	0	215	0	71	0	60	55
3 Mineralna goriva i maziva	68	0	83	0	32	0	30	92
5 Hemijski proizvodi	3 304	0	3 042	0	3 020	0	2 487	2 302
7 Mašine i transportni uređaji	6 673	0	5 933	0	6 195	0	5 310	6 087
6+8 Ostali industrijski proizvodi	4 240	0	3 796	0	3 266	0	2 512	3 061
Japan	19 822	1	19 650	1	15 532	1	12 955	13 481
0-9 TOTAL	19 822	1	19 650	1	15 532	1	12 955	13 481
0+1 Hrana, piće i duvan	29	0	17	0	12	0	10	9
2+4 Sirovine	4	0	3	0	4	0	1	3
3 Mineralna goriva i maziva	16	0	20	0	43	0	39	34
5 Hemijski proizvodi	730	0	447	0	463	0	418	409
7 Mašine i transportni uređaji	15 499	1	14 815	1	11 337	1	9 540	10 051
6+8 Ostali industrijski proizvodi	3 544	0	4 348	0	3 673	0	2 947	2 975
Kina	88 864	5	103 080	6	130 615	7	112 269	123 659
0-9 TOTAL	88 864	5	103 080	6	130 615	7	112 269	123 659
0+1 Hrana, piće i duvan	853	0	898	0	931	0	776	964
2+4 Sirovine	414	0	398	0	348	0	265	306
3 Mineralna goriva i maziva	0	0	2	0	14	0	13	10
5 Hemijski proizvodi	2 665	0	2 852	0	3 919	0	3 302	2 581
7 Mašine i transportni uređaji	38 122	2	45 215	2	66 991	4	58 573	65 812
6+8 Ostali industrijski proizvodi	46 809	3	53 714	3	58 411	3	49 339	53 986

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011	2012	Index 2012	Jan-Okt 2012	Jan-Okt 2013	Index Jan-Okt 13
	u hilj.EUR		2010	u hilj.EUR		u hilj.EUR		Jan-Okt 12
0-9 TOTAL	330 367	454 381	138	366 896	81	302 102	309 516	102
0 Hrana i žive životinje	23 930	27 583	115	27 726	101	22 416	23 529	105
00 Žive životinje	9	12	138	12	99	5	15	303
01 Meso i prerada mesa	5 140	5 223	102	6 904	132	5 334	6 508	122
02 Mliječni proizvodi i jaja	7	72		151	211	78	898	
03 Ribe i prerađevine od ribe	472	188	40	32	17	30	9	31
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	2 523	3 886	154	5 731	147	4 883	3 412	70
05 Povrće i voće	9 347	9 601	103	7 455	78	5 817	7 571	130
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	302	515	170	15	3	11	13	112
07 Kafa, čaj, kakao i začini	2 962	2 865	97	3 924	137	3 068	3 149	103
08 Stočna hrana (sem žita u zrnu)	118	82	69	53	65	38	84	219
09 Razni proizvodi za ishranu	3 050	5 139	169	3 447	67	3 151	1 872	59
1 Piće i duvan	21 109	23 079	109	25 469	110	16 469	16 393	100
11 Pića	20 975	22 685	108	23 218	102	15 398	11 551	75
12 Duvan i proizvodi od duvana	134	394	294	2 251	571	1 071	4 842	452
2 Sirove materije, sem goriva	44 713	64 192	144	56 142	87	45 010	46 845	104
21 Kože sirove i krzna nečinjena	4 101	4 672	114	6 973	149	5 649	4 612	82
22 Uljano sjeme i plodovi	0	0		0	30	0	10	
23 Sirovi kaučuk	0	14		17	128	17	0	0
24 Pluta i drvo	15 790	18 120	115	15 313	85	12 545	14 058	112
25 Celuloza i otpaci od hartije	710	1 237	174	1 127	91	947	918	97
26 Tekstilana vlakna i otpaci	24	104	433	81	78	79	46	59
27 Sirova đubriva i minerali	2 993	1 036	35	1 080	104	950	1 047	110
28 Mineralne rude i otpaci metala	20 911	38 769	185	31 291	81	24 642	25 753	105
29 Životinjske i biljne sirove materije	183	241	132	258	107	180	402	224
3 Mineralna goriva i maziva	33 286	62 957	189	50 463	80	37 749	92 906	246
32 Kameni ugalj, koks i briketi	3 431	2 560	75	2 565	100	2 152	1 007	47
33 Nafta i naftni derivati	12 822	11 303	88	9 631	85	8 116	9 931	122
34 Gas, prirodni i industrijski	0	0		0	0	0	0	157
35 Električna energija	17 033	49 094	288	38 268	78	27 482	81 967	298
4 Životinjska i biljna ulja i masti	1 288	1 434	111	3 257	227	2 977	1 712	58
41 Životinjska ulja i masti	415	426	103	521	122	436	440	101
42 Čvrste biljne masti i ulja	828	940	113	2 234	238	2 142	987	46
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	44	68	154	503	740	399	284	71
5 Hemijski proizvodi	12 916	12 083	94	11 972	99	9 673	7 446	77
51 Organski hemijski proizvodi	133	60	45	73	122	73	67	91
52 Neorganski hemijski proizvodi	60	56	94	26	47	4	50	
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	837	1 354	162	109	8	100	46	46
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	8 906	7 832	88	9 507	121	7 571	5 206	69
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	1 424	1 005	71	905	90	764	1 030	135
56 Đubriva (osim sirovih)	22	30	136	2	6	2	0	0
57 Plastične materije u primarnim oblicima	219	195	89	343	176	272	180	66
58 Plastične mase u ostalim oblicima	547	402	74	393	98	385	253	66
59 Hemijske materije i proizvodi nigdje nepomenuti	768	1 148	150	613	53	503	614	122

Tabela 11. Izvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Okt 2012	Jan-Okt 2013	Index Jan-Okt 13 Jan-Okt 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	157 109	219 443	140	154 046	70	137 464	87 271	63
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	168	282	168	278	99	226	455	201
62 Proizvodi od kaučuka	266	242	91	164	68	142	37	26
63 Proizvodi od plute i drveta	746	932	125	889	95	778	757	97
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	898	1 592	177	1 196	75	929	381	41
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	196	173	88	292	169	208	144	69
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	1 000	1 595	159	1 798	113	1 147	3 565	311
67 Gvozdje i čelik	19 400	27 388	141	16 326	60	15 023	11 483	76
68 Obojeni metali	130 792	182 402	139	128 649	71	114 960	68 163	59
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	3 643	4 837	133	4 454	92	4 052	2 286	56
7 Mašine i transportni uređaji	27 047	23 899	88	25 896	108	20 879	20 366	98
71 Pogonske mašine i uređaji	384	440	115	310	70	305	255	84
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	3 762	3 361	89	2 994	89	1 893	2 070	109
73 Mašine za obradu metala	63	297	471	264	89	261	188	72
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	6 147	9 205	150	11 412	124	9 340	8 373	90
75 Kancelarijske mašine i za AOP	395	536	136	354	66	314	277	88
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	570	510	90	1 280	251	905	560	62
77 Električne mašine, aparati i uređaji	5 582	3 878	69	2 485	64	1 857	2 581	139
78 Drumska vozila	3 650	3 693	101	3 247	88	2 870	3 474	121
79 Ostala transportna sredstva i opreme	6 494	1 978	30	3 551	180	3 133	2 588	83
8 Razni gotovi proizvodi	8 969	16 910	189	8 111	48	6 757	7 190	106
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	573	198	35	136	68	112	121	108
82 Namještaj i djelovi	565	652	115	659	101	565	638	113
83 Predmeti za putovanja	41	68	167	58	85	34	69	199
84 Odeća	1 176	760	65	1 030	136	962	679	71
85 Obuća	356	446	125	661	148	552	739	134
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	322	287	89	210	73	186	194	104
88 Fotoaparati, časovnici	84	168	200	228	136	59	91	154
89 Razni gotovi proizvodi	5 852	14 330	245	5 129	36	4 286	4 660	109
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	2 800		3 814	136	2 708	5 859	216

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Okt 2012	Jan-Okt 2013	Index Jan-Okt 13 Jan-Okt 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
0-9 TOTAL	1 657 329	1 823 337	110	1 820 850	100	1 544 769	1 493 036	97
0 Hrana i žive životinje	324 209	351 857	109	356 578	101	299 217	306 841	103
00 Žive životinje	21 784	25 509	117	24 151	95	20 832	19 229	92
01 Meso i prerada mesa	76 026	74 023	97	84 255	114	67 679	72 811	108
02 Mliječni proizvodi i jaja	40 768	46 664	114	48 449	104	42 735	42 925	100
03 Ribe i prerađevine od ribe	9 606	10 585	110	11 083	105	9 602	10 993	114
04 Žitarice i proizvodi od žitarica	46 581	57 092	123	57 069	100	48 221	46 312	96
05 Povrće i voće	33 799	38 681	114	37 644	97	31 459	38 232	122
06 Šećer, proizvodi od šećera i med	9 949	12 826	129	12 034	94	10 108	9 592	95
07 Kafa, čaj, kakao i začini	47 669	44 524	93	35 924	81	30 164	27 597	91
08 Stočna hrana (sem žita u zmu)	13 670	16 367	120	18 557	113	15 180	14 303	94
09 Razni proizvodi za ishranu	24 357	25 586	105	27 411	107	23 238	24 846	107
1 Piće i duvan	63 930	65 850	103	65 091	99	55 879	56 113	100
11 Pića	46 352	50 939	110	53 413	105	46 321	44 968	97
12 Duvan i proizvodi od duvana	17 578	14 910	85	11 678	78	9 558	11 145	117
2 Sirove materije, sem goriva	70 243	84 420	120	60 358	71	52 563	41 271	79
21 Kože sirove i krzna nečinjena	86	0	0	2 231		1 661	974	59
22 Uljano sjeme i plodovi	810	603	74	371	61	287	426	148
23 Sirovi kaučuk	61	162	266	63	39	60	67	111
24 Pluta i drvo	7 337	6 497	89	5 770	89	4 928	5 070	103
25 Celuloza i otpaci od hartije	6	8	127	15	196	15	4	25
26 Tekstilana vlakna i otpaci	430	508	118	803	158	584	886	152
27 Sirova đubriva i minerali	3 398	3 320	98	2 354	71	2 093	2 072	99
28 Mineralne rude i otpaci metala	53 470	67 708	127	43 640	64	38 667	27 204	70
29 Životinjske i biljne sirove materije	4 645	5 614	121	5 111	91	4 268	4 569	107
3 Mineralna goriva i maziva	209 660	330 590	158	334 356	101	293 123	216 065	74
32 Kameni uglj, koks i briketi	333	419	126	411	98	343	584	170
33 Nafta i naftni derivati	166 165	207 229	125	213 758	103	184 132	158 569	86
34 Gas, prirodni i industrijski	12 890	13 987	109	13 692	98	11 186	10 079	90
35 Električna enegrija	30 272	108 954	360	106 495	98	97 462	46 832	48
4 Životinjska i biljna ulja i masti	12 568	14 844	118	16 073	108	14 148	12 015	85
41 Životinjska ulja i masti	602	564	94	638	113	541	471	87
42 Čvrste biljne masti i ulja	11 532	13 814	120	15 058	109	13 286	11 322	85
43 Prerađena životinjska i biljna ulja	434	465	107	377	81	322	223	69
5 Hemijski proizvodi	162 956	169 589	104	169 570	100	141 169	149 244	106
51 Organski hemijski proizvodi	2 030	2 167	107	2 191	101	1 966	2 321	118
52 Neorganski hemijski proizvodi	4 917	4 935	100	4 531	92	3 863	2 974	77
53 Proizvodi za bojenje i stavljenje	19 629	20 577	105	18 842	92	16 512	18 493	112
54 Medicinski i farmaceutski proizvodi	53 590	54 996	103	54 860	100	44 269	46 157	104
55 Eterična ulja, parfemski i toaletni preparati	40 169	43 561	108	43 690	100	37 099	37 990	102
56 Đubriva (osim sirovih)	2 131	2 504	118	2 490	99	2 328	2 480	107
57 Plastične materije u primarnim oblicima	2 455	2 585	105	2 856	110	2 301	2 560	111
58 Plastične mase u ostalim oblicima	21 295	20 704	97	23 062	111	18 880	20 322	108
59 Hemijske materije i proizvodinigdje nepomenuti	16 740	17 560	105	17 047	97	13 950	15 947	114

Tabela 12. Uvoz Crne Gore po odsjeku klasifikacije SMTK

/nastavak/

PODJELA PREMA ODSJEKU SMTK	2010	2011	Index 2011 2010	2012	Index 2012 2011	Jan-Okt 2012	Jan-Okt 2013	Index Jan-Okt 13 Jan-Okt 12
	u hilj.EUR			u hilj.EUR		u hilj.EUR		
6 Proizvodi svrstani po materijalu	265 841	264 771	100	263 391	99	216 101	220 275	102
61 Koža, proizvodi od kože i krzna	204	231	113	286	124	241	292	121
62 Proizvodi od kaučuka	14 777	15 396	104	19 420	126	14 125	12 565	89
63 Proizvodi od plute i drveta	16 948	17 300	102	17 844	103	14 609	14 384	98
64 Hartija, karton i proizvodi od celuloze	27 822	28 833	104	29 367	102	24 428	24 689	101
65 Predivo, tkanine i tekstilni proizvodi	12 660	12 333	97	13 386	109	11 466	11 166	97
66 Proizvodi od nemetalnih minerala	77 953	72 952	94	71 065	97	59 664	62 159	104
67 Gvozđe i čelik	37 330	41 170	110	36 336	88	29 599	33 915	115
68 Obojeni metali	13 471	13 190	98	13 130	100	10 657	11 200	105
69 Proizvodi od metala, nigdje nepomenuti	64 676	63 366	98	62 557	99	51 313	49 906	97
7 Mašine i transportni uređaji	340 607	315 905	93	332 870	105	281 359	292 213	104
71 Pogonske mašine i uređaji	7 842	5 486	70	8 344	152	7 190	4 397	61
72 Specijalne mašine za neke ind.grane	28 594	28 699	100	21 933	76	16 664	13 355	80
73 Mašine za obradu metala	2 152	3 293	153	2 001	61	1 686	2 975	176
74 Industrijske mašine za opštu upotrebu	56 990	50 092	88	51 208	102	44 446	45 657	103
75 Kancelarijske mašine i za AOP	24 729	21 821	88	21 926	100	17 847	18 925	106
76 Telekomunikacioni aparati i uređaji	35 489	38 118	107	34 089	89	27 639	34 799	126
77 Električne mašine, aparati i uređaji	81 175	66 827	82	69 974	105	57 767	58 322	101
78 Drumska vozila	94 456	95 478	101	97 478	102	82 702	77 418	94
79 Ostala transportna sredstva i opreme	9 179	6 089	66	25 917	426	25 418	36 366	143
8 Razni gotovi proizvodi	207 315	224 777	108	222 137	99	190 787	194 816	102
81 Montažne zgrade, sanitarni uređaji	11 831	10 939	92	12 014	110	9 955	9 769	98
82 Namještaj i djelovi	41 379	42 448	103	40 664	96	34 924	34 408	99
83 Predmeti za putovanja	4 649	5 333	115	5 826	109	5 144	6 212	121
84 Odeća	42 745	46 507	109	48 900	105	41 942	46 498	111
85 Obuća	23 309	27 256	117	30 292	111	27 445	29 389	107
87 Naučni i kontrolni instrstrumenti	13 656	16 430	120	18 563	113	16 286	14 601	90
88 Fotoaparati, časovnici	3 699	4 815	130	4 497	93	3 663	3 899	106
89 Razni gotovi proizvodi	66 047	71 049	108	61 380	86	51 428	50 042	97
9 Proizvodi i transakcije, nigdje nepomenuti	0	734		425	58	422	4 181	991

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika robne razmjene sa inostranstvom predstavlja važan izvor podataka koji je od primarnog značaja za brojne institucije koje kreiraju ekonomsku politiku, kao i za donošenje odluka na nivou države i pojedinih subjekata. Služi kao osnovni izvor informacija za izradu platnog bilansa i nacionalnih računa zemlje, za pripremu multilateralnih i bilateralnih pregovora, preduzećima da istražuju tržište i definišu svoj položaj na njemu.

Izrada podataka robne razmjene sa inostranstvom temelji se na preporukama statistike UN i EU koje su sadržane u sledećim publikacijama:

- International merchandise Trade Statistics, Concept and Definitions, UN
- Statistics on the Trade of Goods, User Guide, EUROSTAT

Usklađuje se sa regulativama iz COMMUNITY LRGISLATION aplicable to the STATISTICS RELATING TO THE TRADE OF GOODS, vezane za EXTRASTAT:

- Regulativa Evropskog Parlamenta i Savjeta broj 471/2009,
- Regulativa Komisije broj 92/2010,
- Regulativa Komisije broj 113/2010.

Izvor podataka

Izvor podataka za statistiku robne razmjene Crne Gore su carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Carinska deklaracija je dokument koji se podnosi u carinskom postupku. Sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike. MONSTAT u mjesečnoj periodici od Uprave carina Crne Gore preuzima podatke u elektronskoj formi i dalje ih statistički obrađuje i publikuje rezultate.

U carinskom postupku pri tarifiranju proizvoda od 2002 god. koristi se Kombinovana nomenklatura koja je usklađena sa Kombinovanom nomenklaturom EU. Objavljuje se godišnje u SI.listu CG za važeću godinu.

Obuhvat spoljne trgovine

Izvoz obuhvata robu koja napušta statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Izvoz
- b) Pasivno oplemenjivanje
- c) Ponovni izvoz koja je bila u postupku aktivnog oplemenjivanja i prerada robe pod carinskim nadzorom

Uvoz obuhvata svu robu koja ulazi na statističku teritoriju Crne Gore u skladu sa sljedećim carinskim postupcima:

- a) Uvoz za slobodni promet
- b) Aktivno oplemenjivanje
- c) Prerada robe pod carinskim nadzorom

Klasifikacija izvoza i uvoza se vrši prema Nomenklaturi statistike spoljne trgovine (NSST), koja se zasniva na Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji OUN (SMTK), revizija 4. Šifra svakog proizvoda klasifikovanog je tako da prva cifra označava - sektor, dvije cifre – odsjek, tri – grupu, četiri – podgrupu, a pet cifara – poziciju, odnosno proizvod.

Izdaje Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Ivan LAKOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org